

Stanovisko hlavného kontrolóra k záverečnému účtu mesta Gbely za rok 2022

Po skončení rozpočtového roka 2022 Mesto Gbely súhrnne spracovalo údaje o rozpočtovom hospodárení do záverečného účtu mesta v zmysle § 16 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorého návrh predkladá na schválenie mestskému zastupiteľstvu v zákonom stanovenej lehote.

V zmysle § 18f odst. 1c zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov predkladám Mestskému zastupiteľstvu v Gbeloch toto

odborné stanovisko k záverečnému účtu Mesta Gbely za rok 2022

Rozpočet Mesta Gbely na rok 2022 bol schválený uznesením MsZ č. 259/2021 dňa 6.12.2021. Rozpočet mesta bol zostavený ako vyrovnaný. Bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový s prebytkom 392 682 €. Kapitálový rozpočet bol zostavený ako schodkový so schodkom vo výške – 914 081 €. Schodok bežného a kapitálového rozpočtu vo výške – 1 521 399 € bol vykrytý prebytkom finančných operácií.

V roku 2022 bol rozpočet Mesta Gbely zmenený v zmysle § 14 zák. č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy šesťkrát. Posledná zmena bola schválená dňa 31.12.2022 rozpočtovým opatrením primátora mesta. Rozpočet po šiestej zmene, po zapracovaní dotácií zo ŠR na stranu príjmov a výdavkov bol zostavený ako vyrovnaný s rozpočtovými zdrojmi na strane príjmov a výdavkov vo výške 7 726 431 €.

Bežný rozpočet bol po šiestej zmene schválený ako prebytkový vo výške + 194 533 € a kapitálový rozpočet bol schválený ako schodkový vo výške - 467 472 €. Po šiestej zmene bol bežný a kapitálový rozpočet schválený ako schodkový vo výške – 272 939 € a bol vykrytý prebytkom finančných operácií.

Skutočnosť

Podľa § 16 ods. 6 a 8 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a v súlade s § 10 ods. 3 písm. a) a b) mesto skončilo rozpočtové hospodárenie v rámci bežného a kapitálového rozpočtu v roku 2022 s prebytkom vo výške 42 754,19 €.

Zostatok finančných operácií k 31.12.2022 je vo výške 115 586,51 €.

Výška prebytku pred vylúčením je 158 340,70 €.

V zmysle ustanovenia § 16 odsek 6 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu obce podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) citovaného zákona, z tohto prebytku vylučujú:

- nevyčerpané prostriedky účelovo určené na bežné výdavky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku vo výške 66 284,66 €,
- nevyčerpané prostriedky podľa osobitných predpisov t.z. podľa ustanovenia § 18 ods.2 zákona č.443/2010 Z.z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní v z.n.p. vo výške 8 103,45 € (3 901,61 € +4 201,84 €) eur na fond prevádzky, údržby a opráv,

- nevyčerpané prostriedky účelovo určené na bežné výdavky školského stravovania podľa § 140 - 141 zákona č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v sume 588,09 €,
- nevyčerpané prostriedky účelovo určené na bežné výdavky z príspevkov (školné) podľa zákona č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v sume 60,00 €, ktoré je možné použiť v rozpočtovom roku v súlade s ustanovením § 8 odsek 4 a 5 zákona č.523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p.,

Suma celkom na vylúčenie je 75 036,20 €.

Zostatok finančných prostriedkov za rok 2022 po vylúčení nevyčerpaných účelovo určených prostriedkov zo ŠR a podľa osobitných predpisov je vo výške **83 304,50 €** (158 340,70 - 66 932,75 - 8 103,45).

Na základe uvedených skutočností je skutočná tvorba rezervného fondu za rok 2022 vo výške 83 304,50 €.

Skutočnosť 2022	EUR
Kapitálové príjmy spolu	1 494 709,00
Kapitálové výdavky spolu	1 962 181,00
Výsledok hospodárenia kapitálového rozpočtu:	-467 472,00
Bežné príjmy spolu+príjmy ZŠ	5 460 597,00
Bežné výdavky spolu	5 266 064,00
Výsledok hospodárenia kapitálového rozpočtu:	194 533,00
Kapitálový + bežný rozpočet schodok	-272 939,00
Príjmy z finančných operácií	771 125,00
Výdavky z finančných operácií	498 186,00
Rozdiel finančných operácií	272 939,00
Príjmy celkom	7 726 431,00
Výdavky celkom	7 726 431,00
Výsledok hospodárenia rok 2022	0

Kapitálové príjmy

Z rozpočtovaných kapitálových príjmov 1 494 709,00 € bol skutočný príjem k 31.12.2022 v sume 1 491 965,16 €, čo je 99,80 % plnenie. Významné položky kapitálového rozpočtu:

- predaj st. pozemkov IBV Kúcanka .....1 303 709,48 €, t.j. 100,00 % plnenie;
- Nadácia EPH (SPP) .....5 000,00 €, t.j. 100,00 % plnenie;
- Grant – Zlepšenie vybavenia učebni.....109 930,68 €, t.j. 100,00 % plnenie;
- SFZ – šatňové moduly..... 10 000,00 €, t.j. 100,00% plnenie;
- Nadácia Allianz – bezpečné priechody..... 8 000,00 €, t.j. 100,00 % plnenie;
- Dotácia z VUC – stojany na bicykle.....20 000,00 €, t.j. 100,00 % plnenie;
- Dotácia z VUC – bezpečné priechody.....2 500,00 €, t.j. 100,00 % plnenie.

Bežné príjmy

Z rozpočtovaných bežných príjmov 5 460 597,00 € bolo skutočné plnenie k 31.12.2022 v sume 5 409 974,45 €, čo je 99,07% plnenie.

Skutočný daňový príjem bol 2 712 874,00 €, kde výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve bol 2 318 784,21 € t.j. 99,57 % plnenie. Skutočné plnenie položky dane z nehnuteľností bol 394 090,00 € t.j. 96,12% plnenie.

Príjem z ostatných daní za špecifické služby bol 159 164,00 €, t.j. 96,20 % plnenie oproti rozpočtu.

V rámci tejto kategórie medzi významné položky patria:

- ✓ daň za psa vo výške 4 126,37 € t.j. 98,25 % plnenie;
- ✓ daň za užívanie verejného priestranstva 2 679,63 €, t.j. 178,64 % plnenie;
- ✓ miestny poplatok za TKO 152 314,61 €, t.j. 95,43 % plnenie.

Z rozpočtovaných príjmov z vlastníctva majetku 95 613,00 €, bol skutočný príjem vo výške 89 625,00 € t.j. 93,74% plnenie. Táto kategória predstavuje príjem z prenájmu majetku a príjem za dobývací priestor, ktorý bol naplnený na 70,60%.

Z rozpočtovaných administratívnych poplatkov 20 200,00 € bol skutočný príjem vo výške 19 881,00 €, t.j. 98,42% plnenie. V rámci tejto kapitoly boli rozpočtované príjmy za správne poplatky (overovanie podpisov, správne poplatky na úseku stavebného poriadku...) cintorínske poplatky, hlásenie v miestnom rozhlase a ost.

Z rozpočtovaných iných nedaňových príjmov 17 700,00 €, bol skutočný príjem vo výške 12 300,00 €, t.j. 69,49 % plnenie. V rámci tejto kapitoly boli rozpočtované príjmy z výťažkov lotérií, príjem za recyklovanie odpadov, príjmy minulých rokov (refakturácie nákladov energií nájomcom).

Granty a transfery z rozpočtovaných 2 422 831,00 € bol skutočný príjem vo výške 2 415 454,00 € t.j. 99,70 %-né plnenie.

Táto kapitola predstavuje príjem zo ŠR a EU – príjem na prenesený výkon štátnej správy na úseku matriky, stavebného poriadku, životného prostredia a školstva. Účelové dotácie pre školstvo boli v roku 2022 vo výške 1 516 514,38 €. V priebehu roka 2022 mesto prijalo účelovú dotáciu z MPSV a R SR vo výške 764 856,00 € na úhradu sociálnych služieb neziskovej organizácie DPS n.o. Gbely. Dotáciu na odídencov vo výške 28 867,50 €, dotácie na dofinancovanie energií pre DPS n.o. Gbely vo výške 54 385,- €. Vlastné príjmy ZŠsMŠ boli vo výške 190 824,24 €. V rámci tejto kategórie bolo prijatých niekoľko bežných grantov od subjektov verejnej správy, ako i od subjektov mimo verejnej správy.

Príjmové finančné operácie

V rámci finančných operácií sa v roku 2022 čerpal rezervný fond vo výške 236 950,00 €, úver na kapitálové výdavky vo výške 188 810,17 €, z čoho 62 940,00 € bol úver na úhradu výdavkov v rámci grantu „Zlepšenie vybavenia učební ZŠsMŠ Gbely“, ktorý sa v roku 2022 splatil. Čerpal sa fond opráv Bytového domu 14 b.j. vo výške 11 513,61 €, prijali sa finančné zábezpeky pri VOS Kúčanka vo výške 18 000,00 € a finančné zábezpeky pri verejnom obstarávaní vo výške 60 000,00 €. Zapojila sa finančná zábezpeka na bytový dom vo výške 1 910,16 €

Boli zapojené nevyčerpané dotácie z roku 2021 vo výške 95 952,00 €.

Výdavková časť rozpočtu

V roku 2022 mesto zostavilo a čerpalo rozpočet alokovaný do 11 programov v zmysle § 4 ods. 5 zákona č. 583/2004 Z.z. O rozpočtových pravidlách územnej samosprávy (ďalej len RPÚS). Výdavky v súlade so zákonom o RPÚS boli rozdelené do bežného a kapitálového rozpočtu a na finančné operácie pri dodržaní ekonomickej klasifikácie v zmysle Metodického usmernenia MF SR uverejneného vo FS č. 14/2004 v znení neskorších zmien a doplnkov. V priebehu roka bolo plnenie jednotlivých výdavkových položiek nasledovné:

Bežné výdavky

Z rozpočtovaných celkových bežných výdavkov 5 266 064,00 € bolo skutočne čerpané k 31.12.2022 v sume 5 019 080,78 €, čo je 95,31% čerpanie. Čerpanie jednotlivých položiek bežného rozpočtu bolo v zmysle schváleného rozpočtu na rok 2022 a jeho šiestich zmien.

Kapitálové výdavky

Z rozpočtovaných celkových kapitálových výdavkov 1 962 181,00 € bolo skutočné čerpanie k 31.12.2022 v sume 1 840 104,64 €, čo je 93,78% čerpanie.

Medzi významné položky kapitálového rozpočtu patrí:

✓ Sociálne zariadenia v Adamove	5 070,00 €;
✓ Osvetlenie na tenis. ihrisku	12 462,60 €;
✓ Chodníky ul. Učňovská, pri cintoríne	54 820,97 €;
✓ Miestna komunikácia Farské	159 403,79 €;
✓ Rekonštrukcia parkovisko pri tenis. ihrisku	131 376,57 €;
✓ Miestna komunikácia nad MŠ ul. Záhumenice	48 827,17 €;
✓ Prístup k telocvični od ZŠ	10 624,04 €;
✓ Cyklostojany	24 346,04 €;
✓ Chodník a oplotenie cintorín	22 277,21 €;
✓ Priechody pre chodcov - osvetlenie	18 828,00 €;
✓ Šatňové moduly	20 208,00 €;
✓ Zlepšenie vybavenia učebni ZŠ	75 210,00 €;
✓ Bezpečnostné priechody	18 828,00 €.

Finančné operácie

Z rozpočtovaných 498 186,00 € na splácanie istín prijatých úverov a na navýšenie ZI obchodnej spoločnosti Správa mestského majetku Gbely, spol. s r.o. bolo skutočné čerpanie k 31.12.2022 v sume 422 223,95 €, čo predstavuje 84,75 % čerpanie.

Mesto k 31.12. 2022 eviduje nasledovné návratné zdroje financovania:

Názov banky	Účel	Zostatok k 31.12.2022
ŠFRB	Bytový dom 14 b.j.	222 879,79
ŠFRB	Zariadenie soc. služieb	129 563,26
ŠFRB	Bytový dom 16 b.j.	503 190,80
Environmentálny fond	Kanalizácia	0,00
Slovenská sporiteľňa, a.s.	Krátkodobý úver EÚ	0,00
Slovenská sporiteľňa, a.s.	Rekonštrukcia miestn.komunikácii	339 980,00
Slovenská sporiteľňa, a.s.	Refinancovanie úverov	14 572,15
Slovenská sporiteľňa, a.s.	Rekonštrukcia verejného osvetlenia	0,00
Slovenská sporiteľňa, a.s.	Rekonštrukcia MK a ver. priestranstiev	125 870,17
Spolu		1 336 056,17

Dodržiavanie pravidiel používania návratných zdrojov financovania

Mesto v zmysle ustanovenia § 17 zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p., môže na plnenie svojich úloh prijať návratné zdroje financovania, len ak:

- celková suma dlhu mesta neprekročí 60% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a
- suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov neprekročí 25% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.

Ukazovatele zadlženosti:

	2019	2020	2021	2022	Obmedzenie zákonom
Cudzie zdroje celkom k bežným príjmom	61,15%	39,78	35,76%	31,21%	bez obmedzenia
Bankové úvery bez ŠFRB k bežným príjmom	25,90%	14,74	10,49%	8,90%	< 60%
Dlhová služba k bežným príjmom	9,72%	23,39	9,23%	11,43%	< 25%

Mesto v roku 2022 dodržalo pravidlá používania návratných zdrojov financovania podľa ustanovenia § 17 odsek 6 zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p.. Ukazovateľ zadlženosti v roku 2022 je vo výške 8,90 %, čo je pokles oproti predchádzajúcemu obdobiu z dôvodu splácania istín existujúcich úverov a nárastu

bežných príjmov mesta. Pri dlhovej službe je mierny nárast z dôvodu jednorázového splatenia úveru na eurofondy.

Bežné príjmy za rok 2022 boli vo výške 5 409 974,41 €, čo je nárast oproti roku 2021, hlavne z dôvodu zvýšených príjmov oblasti dotácií zo ŠR a podielovej dane. V roku 2022 mesto čerpalo krátkodobý úver vo výške 62 940,00 € na preklopenie časového nesúladu medzi úhradou nákladov a refundáciou týchto nákladov zo strany príslušných ministerstiev pri implementácii grantov, ktorý k 31.12.2022 celý splatili.

Mesto nie je povinné zaviesť ozdravný režim v zmysle ustanovenia § 19 ods. 1 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p..

Mesto vysporiadava finančné hospodárenie s fyzickými a právnickými osobami, ktorým poskytlo prostriedky zo svojho rozpočtu a rieši finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu a k štátnym fondom.

Mesto v roku 2022 poskytlo dotácie v súlade so VZN o poskytovaní dotácií právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom na podporu všeobecne prospešných služieb a na všeobecne prospešný alebo verejnoprospešný účel. K 31.12.2022 niektoré dotácie neboli vyčerpané a žiadatelia ich vrátili v termíne na účet mesta.

Záver

Návrh záverečného účtu mesta Gbely za rok 2022 je spracovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami § 16 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a obsahuje všetky predpísané náležitosti podľa § 16 ods. 5 uvedeného zákona.

V textovej časti predloženej analýzy hospodárenia mesta za rok 2022 je primeranou formou a spôsobom špecifikované plnenie, resp. neplnenie jednotlivých položiek príjmov aj výdavkov rozpočtu mesta v členení podľa § 10 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a v súlade s platnou rozpočtovou klasifikáciou. V prílohe k záverečnému účtu v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách je zahrnutá bilancia aktív a pasív, prehľad o stave a vývoji dlhu, údaje o hospodárení príspevkových organizácií v pôsobnosti mesta tak, ako to ukladá ustanovenie § 16 ods. 5 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

- Majetok mesta bol kontrolovaný inventarizáciou majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov k 31.12.2022. Inventarizácia bola vykonaná na základe Príkazu primátora mesta.
- Vykonanou inventarizáciou neboli v účtovnej jednotke zistené žiadne inventarizačné rozdiely, ktoré by podliehali zaúčtovaniu do účtovného obdobia 2022.
- Inventarizácia majetku k 31.12.2022 je vykonaná v zmysle ustanovení §29 a §30 zákona č.431/2002 Z.z. o účtovníctve v z.n.p. a spĺňa všetky podmienky inventarizácie.
- Ročná účtovná závierka bola spracovaná v zmysle zákona 431/2002 Zb. o účtovníctve a zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a zostavená v členení účtovných výkazov pre rozpočtové organizácie a obce.

Stavy peňažných prostriedkov na mimorozpočtových peňažných fondoch a vedených účtoch súhlasia s účtovnými zápismi, výkazmi a účtovnými dokladmi. Súčasťou záverečného účtu je aj čerpanie peňažných fondov. Mesto vedie celkom dva fondy: rezervný fond a sociálny fond.

Ročná účtovná zvierka mesta bola v súlade § 9 ods. 5 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení overená audítorom. Správa nezávislého audítora uvádza, že zvierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie mesta Gbely k 31. decembru 2022 a výsledkoch jej hospodárenia za rok, ktorý sa skončil k uvedenému dátumu, v súlade so slovenským zákonom o účtovníctve. Audit bol uskutočnený v súlade s Medzinárodnými audítorskými štandardmi ISA. Nezávislý audítor taktiež konštatuje, že pri overovaní neboli zistené žiadne významné nedostatky a porušenia ustanovenia § 16 ods. 3 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p., t.z. overenie zostavovania rozpočtu v zmysle ustanovenia § 10 ods. 7 a 8, overenie povinnosti mesta prerokovať záverečný účet najneskôr do šiestich mesiacov po uplynutí rozpočtového roka v zmysle ustanovenia § 16 ods. 12, overenie dodržiavania pravidiel používania návratných zdrojov financovania v zmysle ustanovenia § 17, overenie zavedenia ozdravného režimu a nútenej správy v zmysle ustanovenia § 19 ods.1.

Záverečný účet mesta Gbely za rok 2022 bol zverejnený na úradnej tabuli mesta 15 dní pred zasadnutím Mestského zastupiteľstva, čím boli splnené ustanovenia § 9, ods. 3 zákona SNR č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení.

Predložený záverečný účet za rok 2022 je prehľadne spracovaný, odborne na patričnej úrovni, je vhodne doplnený tabuľkami, čo zvyšuje jeho výpovednú hodnotu.

Vyhodnotením hospodárenia mesta za rok 2022 môžem konštatovať, že mesto splnilo základné poslanie a to zabezpečiť financovanie rozpočtom stanovených úloh.

Na základe uvedených skutočností odporúčam mestskému zastupiteľstvu uzatvoriť prerokovanie návrhu záverečného účtu mesta Gbely za rok 2022 s výrokom: **celoročné hospodárenie schvaľuje bez výhrad.**

Ing. Petra Brezovská
hlavný kontrolór

Gbely 23.02.2023